

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri v danom naslednjem dne ter stane mesečno po pošti K 20,-, na inozemstvo K 40,-, dostavljen na dom K 22,-, prejemani v upravi K 20,-. Inzerati po dogovoru.

Naročila se pri upravi TABORA*, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

UREJENOSTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 290. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritrkajo, dno. Telefon št. 24. BHS poštno okolišna št. 11.292.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Kopiristi se ne vlačijo.

Leto: III.

Maribor, torek 31. januarja 1922.

Številka: 25.

Naprej ali nazaj?

Maribor, 29. januarja 1921.

V naši notranji politiki se bje ostra bitka za in proti reviziji ustave. Revizionisti se sklicujejo na to, da je ustava »nesvobodoumna«, »nesocialna«, »negospodarska« in — kar je še takih in enakih atributov. Ustava bi morala biti »remek-delo«, dovršen, brezhiben državnopravni dokument. Teoretično je to zelo mična in nedvoumno dobra zahteva, a ni ga politika, ki bi vedela kako naj se zadovoljijo te različne, protislovne zahteve, ki zlasti v političnem delu ustave izključujejo druga drugo. Relativno dovršeno ustavo bi mogla dati samo močna koncentracija državljanov, stranka, za katero bi stala absolutna večina državljanov. Mi, ki smo razcepljeni v toliko strank in frakcij, lahko izdelamo samo kompromisno ustavo, ki računa z realnim položajem naroda in države. Vsi inozemski državljani, teoretiki in publicisti, ki so se pečali z našo ustavo, so priznali, da je ta ustava dobra in moderna, osnovana na široki demokratični bazi. Glavni spor gre pač za njene upravno-politične klavzule, za vprašanje državnega jedinstva. Toda če se podvržemo reviziji te točke, se mora nujno sesuti tudi ostalo ogrodje ustave. Tako bi naša država zopet stala pred skrajno mučnim položajem in dragocena narodna energija, ki se je potrošila za prvo ustavo, bi bila potrošena zaman. Vprašanje je, ali ni mogoč sporazum na drugi bazi, ali se ne dajo avtonomistične težnje kanalizirati v kar najširšo oblastno samoupravo.

Opažamo, da se v tem oziru na strani unitaristov premalo in prepovršno povdarja značaj in pomen upravne decentralizacije v oblastih. V tem oziru bi se, če bo dovolj politične uvidevnosti, ustavne določbe kar najširše raztegnile in zadovoljile naravne, neseparativne samoupravne potrebe. Izgleda, da se v izvestnih krogih pojavlja precejšnja ozkosrčnost v vprašanju oblastne samouprave. Ta ozkosrčnost beograjskih političnih krogov bi utegnila silno olahkotiti protiustavno agitacijo političnih avtonomistov.

Češkoslovaška republika o katere ustavni svobodoumnosti in široki demokraciji ni bilo pri nas nobenega dvoma, je dobila slovaški avtonomistični blok. Kakor poročajo iz Bratislave, se znani klerikalni voditelj pater Hlinka trudi, da bi zedinil vse slovaške stranke na podlagi češko-slovaške federacije. Tudi na Češkoslovaškem imajo prečane, ki se organizirajo proti »ustavotvorcem«. Pred par dnevi je izjavil slovaški poslanec Juriga, da so imeli Slovaki pod Madžarsko več svobode, kakor pa sedaj v češko-slovaški republiki. Težko je razumeti doslednost takšne politike. Težko se je vglobiti v mentalitet naroda, ki si s takšnimi sredstvi olajšuje gospodarski in kulturni razvoj. Taka brezglava »politika« se mora maščevati nad onimi, ki jo provocirajo.

Obnova dela zakonodajnega odbora.

Seja ministrskega sveta. — Višina državnega investicijskega posojila. — Odlikovanje pogrebne odbora.

LDU Beograd, 29. jan. Po daljšem odmoru bo zakonajni odbor jutri dopoldne nadaljeval svoje delo. Na dnevnem redu je pretres poročila pododseka o koncesijah za eksploatacijo vodnih sil in pretres poročila pododseka o zakonskem načrtu glede centralne uprave.

LDU Beograd, 19. jan. Danes dopoldne in zvečer je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o kreditih, ki so bili ministrskemu svetu predloženi v odobrenje. Po predlogu prosvetnega ministra se je pretresalo tudi vprašanje štipendij. Sklenjeno je bilo, da bodo ministri, v katerih resort spadajo štipendije, definitivno odločili v tem vprašanju. Govorilo se je tudi o civilni listi.

Anglijapripravljena priznati neodvisnost Egipta.

DKU London, 29. jan. »Weekly Dispatch« poroča, da je angleška vlada pripravljena ponuditi Egiptu pod gotovimi pogoji neodvisnost.

London, 29. jan. Zunanji urad objavlja poročilo generala Allenbija o položaju v Egiptu ter pristavlja, da je an-

gleška vlada še vedno, kakor prej, pripravljena, ukiniti protektorat nad Egiptom ter priznati njegovo neodvisnost pod pogojem, da dobi dovoljno jamstvo glede zvez čez Egipt, varstva inozemcev in varstva dežele pred eventualnim napadom od zunaj.

LDU Beograd, 29. jan. Njegovo Veličanstvo kralj je na lastno inicijativo odlikoval vse člane državnega odbora za pogreb pokojnega kralja Petra.

Beneš in genovska konferenca.

DKU Praga, 29. januarja. »Češko-Slovenska Republika« poroča: Pri posvetovanju zastopnikov parlamentarne večine z dr. Benešem in prezidentom Masarykom se je sklenilo, da se dr. Be-

neš ne udeleži genovske konference samo kot zunanji minister, temveč tudi s popolno avtoriteto kabinetskega šefa, za katerim stoji parlamentarna večina.

Nova banka v Beogradu.

LDU Beograd, 29. januarja. V Beogradu se ustanovi »Merkantilna banka« za mednarodno trgovino z glavnico 5 milijonov dinarjev. Ta banka se bo bavila z financiranjem uvozne in izvozne trgovine.

Politična svoboda v Romuniji.

LDU Bukarešta, 29. januarja. (Presburo). Vlada je odredila, da se v svrhu popolne svobode volilne borbe ukine cenzura, ki je bila uvedena v izjemnem stanju. Politični sestanki bodo svobodni in se publikacije in listi ne bodo kontrolirali.

Zbližanje med Angoro in Carigradom.

DKU Rim, 29. januarja. Iz Carigrada poročajo, da se v zadnjem času opaža nekako zblížanje angorske in carigradske vlade, kar bi značilo veliko olajšavo za posredovanje miru.

Železniška nesreča v Avstriji.

DKU Dunaj, 30. januarja. Kakor poročajo listi, je v soboto zvečer zavozil iz Zitersdorfa prihajajoči osební vlak na postaji Drösing ob severovzhodni železnici na napačen tir ter zadel ob prazno garnituro, ki je stala na tiru. 28 oseb je bilo pri tem lahko ranjenih.

Manifestacija nemških komunistov v Berlinu.

DKU Berlin, 29. jan. Komunistična stranka v Nemčiji je priredila danes ogromno manifestacijo III. internacionale. Član francoske zbornice Cachin je povdarjal neomajno slogo francoskega in nemškega proletarijata v reparacijskem vprašanju ter je v ostrem tonu govoril proti francoskemu militarizmu. Obnova porušenih pokrajin Francije le radi tega ne napreduje, ker francoska vlada noče zaposliti nemških delavcev.

Italijani v Tripolisu.

DKU Rim, 29. jan. »Idea Nazionale« poroča, da so italijanske čete po kratkem boju zopet zasedle mesto Misurata v Tripolisu, katero so Italijani leta 1915 izpraznili.

Petrograjska trgovska zbornica.

DKU Moskva, 29. jan. Petrograjska trgovska zbornica je povabila inozemske trgovske zbornice, da stopijo z njo v zvezo. Mnogo zbornic, posebno iz Nemčije in Amerike, je pripravljenih se odzvati povabilu.

Kinematograf se je porušil.

DKU Washington, 29. jan. Včeraj zvečer se je vdrla vsled teže zapadlega snega streha nekega kinematografa, pri čemer je bilo 69 oseb ubitih in okoli 100 ranjenih. Po zadnjem poročilu se računa število mrtvih na 87.

DKU Pariz, 30. jan. Glasom washingtonske brzogajke »Journala«, je bilo desetak izkopanih iz razvalin poručenega kinematografa 125 mrtvih in nad 200 ranjenih. Nekaterim mnajkajo roke in noge. K sreči se je nahajalo vsled velikega snežnega meteža v kinu samo okrog 500 ljudi. Kakor poroča »New York Herald«, se nahaja med ponesrečenci tudi senator Smidt.

Shakleton umrl.

DKU Montevideo, 29. jan. Znan raziskovalec Sir Ernst Shakleton je dne 5. januarja umrl na krovu svoje ladje »Onest« vsled vnetja pljuč.

Viharji v Ameriki.

DKU Washington, 29. jan. V Baltimoru in Washingtonu razsaja ne navadno ledena ostra burja. Visok sneg onemogočuje promet. Kničkerboško gledališče se je podrlo ter pokopalo med razvalinami mnogo oseb.

Pripravlja se velika Konferenca v Genovi. Kriza, ki je nastala v zapadno-evropski politiki radi značaja te konference, nam priča, da si njeni sklicatelji v osnovnih vprašanjih niso na jasnem, kaj hočejo. Težko bo spraviti v soglasje kričeča nasprotja, ki danes vladajo med narodi in državami, zlasti, če ni jasnega programa. Upravičeno smemo dvomiti o uspehih konference, zlasti kar se tiče Rusije. In vendar je vsaka obnova Evrope izključena, če se ne obnovi Rusija... A kako izvesti to obnovo?

Volitev novega papeža postaja političen problem, ki je važnega pomena zlasti za razvoj Italije. Vnela se je odkrita borba med pristaši dveh načelnih struj: ena se oklepa starih cerkvenih tradicij, druga pa hoče nadaljevati delo Benedikta XV. in podati cerkveni življenju več elastičnosti. Italija ima največji interes na tem, da se konča njen spor z Vatikanom. Konklave bo pokazal, kako se bo katoliška cerkev orijentirala nasproti velikim, modernim pokretom, ki jih je prinesla svetovna vojna in kateri segajo globoko v koreninam obeh avtoritet: države in cerkve.

Ljudska knjižnica v Mariboru leta 1921.

(Iz poročila vodje knjižnice dr. Avg. Reisman-a na obnem zboru Slovenske čitalnice dne 28. januarja 1922.)

Prevzel sem knjižnico sicer že meseca februarja lanskega leta, ko sem bil na obnem zboru »Slovenske čitalnice« izvoljen za knjižničarja. Ker pa je bila knjižnica takrat še v pritlični sobi Narodnega doma, kjer ni nobene peči, je mogla knjižnica začeti poslovati šele na pomlad, ko se ji iz sedanjih prostorov odselila »Zveza J. Z.«. Ker smo prejeli v blagajni iz lanskega leta samo 691 K ter le 2 omari brez vrat in je bila tudi knjižnica za mariborske razmere skrajno pomanjkljiva, sem podvzel pred vsem veliko nabiralno akcijo, katere je vrhlo do konca leta skupaj 25.732 K. Nabavili smo takoj 3 nove omare, pretečeni mesec še 2, potem 2 dolgi mizi, stare omare smo opremili z vratni itd., dali smo v vezavo 6000 nevezanih knjig, nakupili vse nove ter začeli buditi zanimanje za knjižnico potom časopisja. Zahvaljujem se tem potom za izredno naklonjenost uredništvu »Tabora«, ki me je v tem oziru izvanredno podpiralo, blagohotno pa so od časa do časa omenjali knjižnico tudi drugi listi, kot bivša »Enakost«, »Volkstimm«, »Marburger Zeitung«, »Jugoslavija«, »Jutro« in »Slovenski Narod«. Dva mariborska lista pa sta odklonila naše objave. Kot posebno veliku dušno podporniko knjižnice še omenjam: Lesno družbo »Dravo«, tvrdki Kompare & Klančnik, tvrdko Peter Hochnegger & dr. Posojil, Mestni magistrat, ki je poklonil pod gerentstvom dr. Poljanca 1000 K, (leto pa nam je bila prošnja odbita), dr. Irgoliča 1000 K, ga. Zlata Brišnik nabrala čez 2000 K, dr. Ploja, mag. g. Benkoviča, plač. natakarja g. Gantarja iz kavarne Central, Mariborsko tiskarno, pol. klub JDS itd.

Zahvaljujem se omenjenim in neštetim drugim, ki so v pravilnem umevanju velike važnosti knjižnice za kulturni razvoj Maribora, isto tako izdatno

podpirali z denarjem, knjigami in drugimi prispevki ter jih le prosim, da ostanejo knjižnici tudi še v bodoče vsaj toliko naklonjeni. Knjižnica je navezana edino na te prostovoljne prispevke, ki jih bo rabila vedno več, ker se število bralcev veča od ure do ure, knjige se obrabljajo, nove pa stanejo v dobri vezavi povprečno nad sto kron in torej potrebuje knjižnica, če hoče svojo nalogo redno vršiti, do 50.000 kron dohodkov. Upam, da se mi bo posrečilo ta denar zbrati in knjižnico dvigniti do one višine, ki jo zahteva razvoj Maribora.

Obrat v knjižnici je bil že v teh kratkih mesecih naravnost velikanski, kar pričajo naslednje številke: Prejeli smo že na izposojnini, zalogah, in za izkaznice 8.892 K, za vezavo knjig, katero nam je oskrbela »Moška kaznilnica« celo po znižanih cenah 10.636 kron, za nabavo inventarja 3.905 K, za administracijo smo izdali 4.533 K za nove knjige 4.939 K. Vsega prometa je bilo 34.884 K. Knjig je povprečno izposojenih do 500, skupaj smo jih izposodili v tem času okrog 10.000. Posebno pridno čita šolska mladina, ki je navezana skoraj izključno na našo knjižnico, ker v šoli mariborskih šol še nimajo slovenskih knjig. Mnogo študentov je tudi iz delavskih slojev, skoro najmanjše se poslužuje knjižnice višja inteligenca.

Poslovanje v knjižnici je radi tega zahtevalo seveda tudi ogromnega manipulativnega dela, posebno v začetku, ko smo jo urejevali, vsega tega bi ne bilo mogoče izvršiti, če mi ne bi z ne navadno požrtvovalnostjo pomagali dijaki, ki so žrtvovali nešteto popoldnov in so se sedaj že tako izvrstno vpekljali v to delo, da bodo iz njih postali gotovo tako vneti ljudski knjižničarji, kot so bili svojčas »Prosvetaši«. Vodstvo poslovanja med uradnimi urami je prevzel g. Mirko Govekar, blagajno pa vodi g. Lojze Doležal in bodi tudi njima izrečeno na tem mestu javno priznanje za nesebično požrtvovalnost. Upam, da mi ostanejo vsi gornji še nadalje tako zvesti sotrudniki.

Z drugimi društvi vred smo bili povabljeni k županu Grčarju na posvetovanje radi ustanovitve neke skupne študijske knjižnice v Mariboru. Mi to misel izredno pozdravljamo in želimo, da se čim prej udeležimo, ker je za Maribor nujna kulturna potreba. Ker pa doslej še niso podani zadostni predpogoji za prosojevanje takšne knjižnice, odbor »Čitalnice« za danes še ne more občenemu zboru v tem oziru staviti konkretnih predlogov radi združitve naše knjižnice, ki predstavlja vrednost nad 100.000 K, z nameravano študijsko knjižnico. Storili bomo to pozneje, ko bo zadeva dozorela s strani vlade, mestne občine in ostalih prizadetih društev.

Sklepam poročilo s prošnjo na našo javnost, da prispeva za knjižnico in prosim predvsem za knjige, ki leže neuporabne po omarah, mi pa jih ne moremo niti kupiti več, ker so po vseh knjigarnah stare zaloge razprodane. Dobro čtivo pa je vendar najboljši in

skoro edino sigurno vzgojno sredstvo našega naroda!

Zanimivosti.

Filozof Kant o smrti. — Igralka s 65 oblekami. — Najpametnejši Anglež. — Današnji otroci. — Največji čudež.

Nemški filozof Kant, ki se je kaj rad zabaval pri mizi ob kozarcu vina, se je vedno držal glade števila gostov posebnega pravila, češ: Ako se hočete res dobro zabavati, ne sme biti število gostov manj od števila gracij in ne večje od števila muz. Kadar je bil dobre volje, je trdil, da je od njega pravzaprav »impertinentno«, da tako dolgo živi in odjeda kruh mlajšim. — Pred svojo smrtjo je rekel svojim prijateljem: »Ne bojim se smrti, ker bom znal umreti. Zaklinjam se Vam pri Bogu, da bom če čutim nocoj dihal smrti, povzdignil svoje roke ter zaklical: »Hvala bogu! Ali, če me objame hudi duh in mi zašepče na uho: »Napravi si ljudi nesrečne!« — potem bo seveda vse drugače.«

V filmu »Nemesis« izdelanem po romanu Pavla Bourgetha, igra glavno vlogo Soava Gallone, ki hoče osobito delovati s svojimi toaletami. Vsi lepaki označujejo število oblek, ki jih je nosila pri snimanju. Teh je za celo trgovino, namreč 65. Nek zlobni kritik berlinskih listov je, razpravljajoč o toaletah igralk, menil, da bi bilo bolje, če bi bila igralka imela samo eno toaleto, toda za to 64krat boljše igrala.

Anatole France v zadnjem času v svoji vili nima več miru. S vseh strani dobiva več ali manj neumna vprašanja in sam že ne ve več, kako bi se obranil vsiljivih novinarjev. Tako je prišel te dni k njemu urednik neke angleške revije, da ga prosi za intervju. Toda Anatole France ga je sprejel kakor optica, — za zamreženim oknom. Ko ga je urednik vprašal, kaj misli o angleškem pisatelju Wellsu, mu je osorno odgovoril: »On je najinteligentnejši Anglež!« zaprl okence, ter pustil osupljenega novinarja z dolgim nosom pred vratmi. Ta se je sigurno čudil, od kodaj so postali galantni Francozi tako neuljudni.

Doždeva se, da so otroci v zadnjih desetih letih postali mnogo bistroumnejši, kot so bili prej v tej dobi. Mogoče povzroča to moderna vzgoja, v veliki meri pa tudi precejšnja doza predrznosti in dejstva, da morajo otroci že v zgodnji mladost misliti z lastno glavo. Seveda imajo učitelji danes z otroci več muke, kakor pa prej. Ko je učitelj pri vstopu v razred pozdravila navadno grobna tišina. — Lloyd George je posebno po vojni najslavnejši mož na Angleškem. Zato ga tudi učitelji v šoli stavijo učencem za vzgled. Tako je rekel učitelj nekoč nekemu učencu, ki ni znal odgovoriti na postavljeno mu vprašanje: »V tvojih letih je bil Lloyd George prvi učenec v svojem razredu!« — Po

stnem kraju Trebnjem na Dolenjskem, kjer je deloval kot okrožni zdravnik, nešteti bolniki internega oddelka ljubljanske bolnišnice, kjer je bil sekundarji, največ pa bolniki in bolnice kirurškega oddelka mariborske bolnice, h katerim je prihajal vsako uro po dnevi in po noči, vedno veder in dobre volje, razširjajoč svojo vedrost in dobro voljo naokoli. Kakor se razveseli trudno oko jutranje zarje po dolgi mukopolni noči, tako se je razjasnil obraz tudi najtežje bolnemu, kadar je stopil k njemu asistent dr. Ruprecht, ta kodrolasi dobričina. Vsa njegova telesa in duševna zdravstva, ki se mu je obetala najlepša konstrukcija ga je usposabljala za bodočnost.

Pa tudi sicer je bil dr. Ruprecht mož pravega kova. Sam ni poznal fraze in intrige in zoprni sta mu bili, kjerkoli ju je srečal. Odkritost in delo sta bila njegova elementa! Kadar je situacija zahtevala, je bil dr. Ruprecht vedno cel mož, ki ni vpraševal, kakšne koristi bo to zanj. Ob prevratu, komaj tri mesece po njegovi poroki, je pribrel iz Beograda glas, da je v Srbiji nujna potreba po zdravniški pomoči. Niti trenutek se ni pomišljal, marveč se z ve-

karani učenec je malo pomislil nato pa zabrusil učitelju v obraz: »V vaših letih, gospod učitelj, pa je bil že ministrski predsednik!«

Profesor Mervin, načelnik vremenoslovskega urada Zedinjenih držav, pripoveduje o »ekspediciji«, katero je pennsylvansko vseučilišče napravilo ob času solnčnega mrka pred nekaj leti. Takrat se je namreč solnčni mrk naj lepše videl v južnih državah in da ga lahko natančno opazujejo, so odpotovali znanstveniki na jug. Ekspedicija se je nastanila v neki mali naselbini in postavila svoje aparate za opazovanje. Nek tamošnji zamorec jim je pri pri tem delu pomagal, dasiravno ni razumel, čemu vse to čudno priprave, kakoršnih še nikoli ni videl. Dan pred solnčnim mrkom mu je rekel eden profesorjev: »Sam, jutri ob enajsti uri dopoldne pazi na svoje kokoši. Videl boš, da bodo šle spat v kurnik.« Sam se je seveda neverjetno smejal, ker je vedel, da se njegove kokoši ne brigajo mnogo za znanstvenike. Toda naslednjega dne je ob napovedani uri začelo solnce izginjati in kokoši, misleč, da se že dela noč, so zlezle druga za drugo v kurnik. Stari zamorec se ni mogel dovolj načuditi, ter je takoj prihitel k profesorju: »Profesor,« je vzkliknil, »kako dolgo ste že vedeli, da bodo šle moje kokoši danes spat?« — »Pred popoldnevom!« »Približno eno leto,« mu je odgovoril profesor smeje. »To je res največji čudež, kar sem jih še kedaj slišal,« je zaklical Sam še bolj začuden. »Pomislite, profesor, pred enim letom mojih kokoši še na svetu ni bilo!«

Dnevna kronika.

— Učiteljstvo in Sokolstvo, ta trda kost je zopet obtičala v grlu »Slov. Gospodarju«. V zadnjih številkah se z znano klerikalno besnostjo zaganja v celo vrsto idealnih učiteljev in učiteljic, ki delujejo na sokolskem polju. Posebno gnusne napade so sfabrirali farovski pri Sv. Jakobu in pri Sv. Marijeti na Dr. Polju. V zadoščenje pa nam poročajo, da se naše vzorno učiteljstvo radi tega prav nič ne razburja, ampak gleda pomilovalno na rohneče sovražnike Sokolstva, ki v svoji naivnosti še vedno mislijo, da se jih bo učiteljstvo potem balo, če jih bodo »trgali« po svojem časopisju.

— Kraljeva poroka. Ministrstvo kraljevega dvora je imenovalo Komisijo, ki ima izvršiti vse predpriprave za poroko kralja Aleksandra. Za predsednika komisije je imenovan naš poslanik v Bukarešti, g. Stevan Pavlovič.

— Državne ceremonije. Zunanje ministrstvo je imenovalo posebno Komisijo, ki ima nalog, sestaviti nove dvorane in državne obrede. V komisiji se nahajajo poslanski svetnik Pavlovič sekondski načelnik Mišlovič in dvorni maršal Damjanovič.

— Koliko časopisov izhaja v Jugoslaviji. Po zadnjih službenih podatkih izhaja v naši državi skupno 510 listov, deloma dnevnikov, deloma tednikov. Od teh izhaja na Hrvaškem, v Slavo-

seljem in navdušenjem pridružil zdravniški misiji, ki je iz Ljubljane hitela v Srbijo. In pozneje, po povratku iz Srbije, je bilo treba iti na koroško fronto. Ni ugibal, zakaj ravno on, oprtal je na hrbtnik in hajdi, kamor je velevalo povelje, češ, če sem šel v Avstrijo, zakaj bi se branil v Jugoslaviji! Ko je dan pred plebiscitom korakal mariborski Sokol na Koroško, se mu je na prvi glas pridružil tudi dr. Ruprecht na čelu sanitetni koloni.

In to zeleno zrno je zamorila kruta bolezen v najlepši moški dobi, ko je ravno raztegal svoje veje, da siplje blagost v izobilju.

Za njim žaluje mlada vdova in dvoje ljubkih otročičev, ob njegovem grobu medli siva mamica, za katero je prav zadnje trenotke njegovega življenja nadoval tople pozdrave, joka sestra vdovica in dva brata, za njim pa se solze tudi njegovi prijatelji in tovariši, ki so visoko cenili njegove simpatične vrline. Nepozaben ostane dr. Ruprecht tudi vsem onim tisočerm, ki so iskali in našli pri njem pomoči.

Počivaj sladko, prijatelj in tovariš, v tako dragi ti zemlji dolenjski!

Primarij dr. Černič.

niji in Medjimurju 223, v Banatu, Bački in Baraniji 42, v Dalmaciji 41, v Bosni in Hercegovini 31 v Srbiji in Crngori 86, v Sloveniji 83. Po jeziku je pisanih v srbohrvaščini 269, v latinici in 118 v cirilici, v slovenskem jeziku 86, nemškem 17, madžarskem 15, ruskem 2, francoskem 2 in turškem jeziku 1.

— Albanska kolajna. Svojčas je ministrski svet sklenil, odlikovati vse one, ki so se udeležili bojev v Albaniji, s posebno, takozvano »albansko kolajno«. Osebo, ki imajo pravico do te kolajne, se morajo javiti najkazneje do konca marca pri pristojni oblasti.

— Dragoceno pismo. V notranjem ministrstvu se nahaja ovitek nekega pisma, ki je pred par dnevi dospelo iz Moskve. Pismo je frankirano z znamkami v skupni vrednosti 9000 rubljev.

— Zvišanje cen časopisja na Dunaju. S 1. februarjem se nedavno določene cene dunajskih časopisov ponovno zvišajo. Mesečni abonement bo stal 1500 K, jutranje izdaje stanejo ob delavnikih 50 K, ob praznikih 54 kron, večerne izdaje stanejo 10 K.

Posredovanje dela

v Sloveniji leta 1921.

Kakor že v vseh kolikor toliko naprednih državah, se je uredilo tudi pri nas takoj po prevratu javno posredovanje dela, ki ga vodi v Sloveniji Državna posredovalnica za delo s svojim osrednjim uradom v Ljubljani ter podružnicami v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuj in Murski Soboti. Eksistenčno potrebo te institucije dokazuje najbolj živahen promet in pa lepi uspehi, ki ga je do sedaj dosegla, vključ temu, da se je imela boriti še z velikimi težkočami. V preteklem letu izkazuje namreč Državna posredovalnica za delo naslednji promet:

Skupni promet 32.747 strank (moških 22.063 in ženskih 10.684). Od teh je bilo delodajalcev 16.641 strank (moških 10.490 in ženskih 5.616) in delojemalcev 16.641 strank (moških 11.573 in ženskih 5.068). Posredovanj se je izvršilo 10.086 (moških 6623 in ženskih 3463), kar znači, da je preskrbela posredovalnica: zaprosene delavce 61,4 % delodajalcev (l. 1919 le 43%, l. 1920 pa 61%), zaprosene službe 60,6 % delojemalcev (l. 1919 le 33%, l. 1920 pa 50%). Vseh dopisov je rešila posredovalnica 9234 l. 1920 le 6901).

Posamezne podružnice izkazujejo naslednji promet in uspehe:

1. Ljubljanska podružnica 12.529 strank in 4254 posredovanj.
2. Mariborska podružnica 12.090 strank in 2477 posredovanj.
3. Celjska podružnica je bila zaprta, ker ni bilo uradnika.
4. Ptujška podružnica 737 strank in 85 posredovanj.
5. Prekmurska podružnica 7391 strank in 3270 posredovanj.

Normalno so poslovale ljubljanska, mariborske in prekmurske podružnice, celjska se je morala začasno zapreti, ker

Arcadij Avertenko:

Štirje sopotniki.

I.

V oddelku II. razreda kurirnega vlaka so sedeli trije potniki: justični uradnik Četverorukov s svojo mlado ženo Simoško in zastopnik tvrdeke Evans & Krumbell, Vazilij Abramovič Sandomirski.

Ko se je vlak na mali postaji ustavil, je vstopil k njim v kupe neznanec v kosmatem kožuhu in z debelo potno čepico. Premotril je zakonec Četverorukova in zastopnika tvrdeke Evans & Krumbell, vzel iz žepa časopis in se zapopol v čitanje.

Običajni dolgčas potovanja je tiskal vse. Četverorukov je vrtel po rokah smodko. Simoška je trkala s petami ob tla in njen pogled je begal raztreseno zdaj po navadnem obrazu Sandomirskega, zdaj po neznanecu; Sandomirski je desetič pregledoval humoristični list, v katerem je prečital že vse, celo imena odgovornega urednika in založnika ter pogoje za naročanje.

»Se pet ur se imamo voziti!« je dejala Simoška in zazevala. »Celih več ur obupno dolgega časa!«

Svojemu asistentu v spomin.

V soboto, dne 28. i. m. je ugasnil asistent kirurškega oddelka spolne bolnišnice v Mariboru dr. Stanko Ruprecht. Prej zdrav kot dren, je obel pred 10 dnevi za pljučnim edemom, potem, ko se ni počutil posebno dobro. Ednemu se je pridružila pljučnica, ki se je razpasla po celi levi strani pljuč in segla predzadnji dan tudi na desno plat.

Spot-enkrat smo zdravniki doživeli bridko resnico, da so vsa naša prizadevanja in vsi naši priporoki zaman ravno tam, kjer bi pomagali najrajši!

In dr. Ruprechtu smo hoteli pomagati! Saj smo imeli v njem zvestega prijatelja, srčno dobrega — na videz morda harkavega ter odkritosrčnega — tovariša, ki ni poznal hinavščine in preglavstva. Družnici smo hoteli rešiti poglavarja in bolnikom ohraniti zdravstveno. Ki mu ni bil noben trud odveč, kadar je bilo treba pomagati, ki ni poznal ureja obed in večerjo, kadar ga je klical bližnjik na pomoč. O tem lahko pričajo nešteti bolniki v njegovem roj-

ni bilo uradnika, ptujka je pa v preteklem letu le životarla, ker je bila namočena v Strnišču pri Ptuj. Meseca decembra se ji je pa posrečilo dobiti v Ptuj potrebne uradne lokale, vsled česar je upati, da bo mogla odslej tudi ta v večji meri vršiti svoje naloge.

Celokupni promet in uspehi Državne posredovalnice za delo v Sloveniji so bili doslej naslednji:

Leta 1919 je bilo 36.553 strank in 6860 posredovanj.

Leta 1920 je bilo 28.518 strank in 7820 posredovanj.

Leta 1921 je bilo 32.747 strank in 10.086 posredovanj.

Skupno torej je bilo 97.818 strank in 24.766 posredovanj.

Te številke kažejo, da promet vkljub vedno večjemu konsolidiranju naših gospodarskih razmer nikakor ne nazaduje, obratno, da je pričakov, še vedno večjega prometa, uspehi pa stalno naraščajo, čim bolj se izpolnjuje notranja organizacija tega novega, a zelo važnega socialnega političnega zavoda.

Osnovni urad, ki vodi vso organizacijo in poslovanje zaenkrat še ni polagal tolike važnosti na to, da se poveča promet, kakor zlasti na to, da izpolnjuje zavod tiste socialno-politične naloge, ki so mu namenjene. Tako je posvetil v preteklem letu posebno pozornost veliki hedi brezposelnih prekmur-skih poljskih delavcev, potem težkemu položaju naših sezonskih gozdnih delavcev, ki so jih doslej razna zidovska podjetja zelo izkoriščala, dalje posredovanje vajencev itd. V tem oziru ima zavod namenovati zavod v preteklem letu prav lepe uspehe. Tudi za bodoče namerava posvetiti zavod, če bo našel pri merodajnih faktorjih dovolj razumevanja in podpore, tem vprašanjem posebno skrb, poleg tega pa namerava še intenzivno organizirati invalidno posredovanje, posredovanje v in iz inozemstva itd. V gospodarskem oziru je zlasti važno to, da je začel organizirati zavod obrtne vajence iz Bosne in Slovenije v svrhu dvigovanja bosanske obrti.

K položaju na delavnem trgu v letu 1921. bi bilo v splošnem pripomniti naslednje:

Veliko brezposelnost je bilo opaziti vse leto med nekvalificiranimi delavci (industrijskimi in agrarnimi) ter med rudarji, živilskimi delavci, trgovskim in pisarniškimi osebjem ter med kovinarji.

Pomanjkanje delavcev je bilo pa opaziti zlasti v lesnih in gradbenih strokah, ter med kvalificiranimi specialisti vseh panog. Da se to nenormalno razmerje izravna, je poskušal organizirati osnovni urad, posredovanje naših sezonskih delavcev (zlasti poljskih) v inozemstvo, iz inozemstva pa dobavljati za našo obrt in industrijo potrebno specialiste in grad

»Potovanje po železnici je enolično in zato utruja potnike,« je odgovoril podučno njen mož.

»In vendar so vožnje z železnicami strašno drage,« je rekel Sandomirski. »Le pomislite: Kratka proga, a vozni listek stane celih 12 rubljev!«

In znova pregledovaje svoj humorfistični list je dostavil:

»O rezerviranih prostorih niti ne govorim!«

Tujec je zgenil časopis, premočil družbo s čudnim pogledom in se nenkrat začel smejati. In to čudno, grajoče, zaduševano smejanje in nato sledeče besede so vzbudile v prisotnih veliko strmljenje.

»Vam se zdi dolgočasno? Poznam izvir tega dolgočazenja. To prihaja od ted, ker se vse zatajuje, ker ste vsi nekaj povsem drugega, kakor se kaže — in to je strašno dolgočasno.«

»Kakor da smo nekaj drugega?« je odgovoril Sandomirski razaljen. »Prav gotovo se ne delamo drugačne, kakor smo v istini. Jaz kot inteligentni človek...«

Tujec se je smehljaj in dejal: »Mi vsi nismo to, kar se zdimo, da smo... N. pr. vi — kdo ste vi?«

»Jaz? Sandomirski je dvignil obrvi. »Jaz sem zastopnik tvrdke Evans & Krumbell, sukno, triko, barbiet.«

»Ah, hahaha!« se je smejal tujec. »Saj sem si mislil, da boste navedli najbolj nemogoče! Ali, čemu, za božjo vo-

bene delavce (te zlasti iz našega Pri-morja). Žal da so bili ti koraki, vsled strogih tozadevnih predpisov doslej še skoro brezuspešni, treba bo pa v inter-resu vsega našega gospodarskega življenja to vprašanje čimprej rešiti.

Končno bodi še omenjeno, da je izdal zavod v preteklem letu skupno 3790 nakaznic za polovično vožnjo na železnici v skupni vrednosti 73.343.70 Din., skupno število brezposelnih dni pri posredovalnici v evidenco vzetih delavcev je pa znašalo 108.047 dni.

Mariborske vesti.

Maribor, 30. januarja 1922.

m Oseba vest. Danes dopoldne je dospel v Maribor minister n. r. g. dr. Kukovec s svojo gospo.

m Nova nemška postojanka v slovenskih rokah. Z veseljem moramo konstatirati, da je prešla zopet ena važnih nemških postojank v slovenske roke. Gostilno pri Treh ribnikih sta kupila od g. Heina naša gorjska rojaka g. Prinčič in njegova soproga Frančiška, ki sta morala radi fašistovskega divjanja zapustiti rodno Kozano pri Gorici ter se zateči v Jugoslavijo. — Upamo, da bodo sedaj tudi naši ljudje bolj pridno posečali prijazno gostilno in lep ribnik, katerega čolne je tudi kupil g. Prinčič.

m Taktika. »Straža« poroča, da je glasoval v zadnji občinski seji nacionalistični blok, t. j. JDS in NSS proti nastavitvi samih Nemcev za očete ubogih. Kaj se gospoda v internacijonalnem bloku morda že na občinske volitve pripravlja?

m Na naslov uprave južne železnice. Prejeli smo že par pritožb, da se z vagonov, naloženimi s premogom, ki stoje po 4 do 5 dni na predkolodvoru na Teznu, neprimerno mnogo krađe. Tako je izginilo z nekega vagona baje 1000 do 1500 kg premoga. Razume se, da trgovci, ki utrpijo škodo, temu primerno zvišajo cene premoga. Da se te tatvine prepreči, pozivamo upravo južne železnice, da vagonov s premogom ne pušča na predkolodvoru na Teznu, temveč jih čim prej odpremi in iztovori.

m 60. Občni zbor Slovenske čitalnice. V soboto zvečer se je vršil v Narodnem domu 60. občni zbor Slovenske čitalnice. Ta redek jubilej slovenskega društva, ki je bilo ognjišče slovenskega nacionalnega in kulturnega dela v Mariboru in okolici in ki je preživelo vse faze našega narodnega prebujenja, napredka in političnih bojov gor do veličastnih dni osvobodjenja, se je proslavil s skromnim a preeranim kulturnim večerom. Čitalnica namerava v poznejšem času prirediti veliko jubilejno slavnost, ki bo dostojna manifestacija častitljive čitalnične starosti. Šestdeseti občni zbor je otvoril predsednik g. Iv. Kejžar in v svojem nagovoru o-

ljo, sleparite sebe in vse druge? Vi ste kardinal na papežkem dvoru v Vatikanu in se nalašč skrivate za tujo masko.

»Vatikan!« je šepetal prestrašeni in začudeni Sandomirski. — »Jaz sem — Vatikan?«

»Ne Vatikan, ampak kardinal! Nikar se ne delajte neumnega! Vsakdo ve prav dobro, da ste eden najpametnejših in najfinejših glav sedanosti. Mar-sikaj sem že slišal o vas!«

»Odpustite,« je dejal Sandomirski, »takih šal nimam rad.«

II. Tujec je položil obe roki na agentovi rameni.

»Giuseppe!« je godrnjal z resnim glasom. »Mene ne oslepariš! Namesto, da čenčamo neslanosti, bi imel rajši, da mi poveš kaj o Vatikanu, o tamošnjih običajih in o svojih uspehih pri poboznih, odličnih Italijankah.«

»Pustite me,« je kričal agent poln groze. »Kaj pomeni to?«

»Tsss!« je siknil neznanec in zatisnil agentova usta z dlanjo. »Ne kričite! Tu je dama.«

Sedel je zopet na svoj prejšnji prostor tik duric, segel v žep, potegnil iz njega revolver in ga nameril na Sandomirskega: »Giuseppe! Dobrodašen človek sem, toda, če sedi poleg mene hinavec, tega ne prenesem.«

Simočka je vzkrinkala in se slišala popolnoma v kot. Četverorukov je na-

menil par važnejših momentov iz prošlosti Slovenske čitalnice. Čitalnica je bila ustanovljena dne 24. 7. 1861. Njeni ustanovitelji so bili dr. Sernec (očema-rihorskega odvetnika in starosta Mariborskega Sokola g. dr. Vladimira Sernca), profesor in zgodovinar Šuman in dr. V. Pavlič. — Tajnik g. prof. Heine je v svojem poročilu podal kroniko čitalničnega življenja v prošlem letu. Blagajniško poročilo je podal g. Goršič. Čitalnična bilanca izkazuje primanjkljaj. Treba je tedaj pomnožiti dohodke. Po debati, v katero je poseglo več članov, se je sklenilo, da se članarina poviša na 2 dinarja mesečno, hkratu pa naj se z agitacijo pridobi v čitalnične vrste večje število članov. Obširnejše poročilo je podal knjižničar Ljudske knjižnice g. dr. A. Reisman. Ker je ljudska knjižnica edina te vrste in celo važna kulturna naprava v našem mestu, prinesemo to poročilo v posebnem članku. Ob vsaki točki dnevnega reda se je razvila debata, v katero so posegli med drugimi gg. dr. Lipold, dr. Rosina, ravnatelj Pirc, Dobravec itd. Živahno zanimanje je vzbujal razgovor o združitvi Ljudske knjižnice z na novo zasnovano študijsko knjižnico. Občni zbor je pooblastil novi odbor, da vodi nadaljna pogajanja z občino in državo. Jako umesten je bil predlog, naj Čitalnica skuša premostiti nepotrebni družabni separatizem med mariborskimi Slovenci in Srbohrvati; ravno Čitalnica je dolžna, da zbira okoli sebe vse mariborske Jugoslovence ne glede na narečja. V tem oziru so se sprejeli konkretni sklepi in upamo, da jih bo novi odbor res tudi izvršil. V novi odbor Čitalnice so bili izvoljeni gg. ravnatelj Iv. Kejžar, predsednik; ravnatelj Fr. Voglar, tajnik; želez. uradnik Janko Goršič, blagajnik; dr. Fr. Lipold, Lojze Doležal, dr. Avg. Reisman, Janko Braško, inž. Mohorčič, Mirko Govekar, odborniki; lekarnar Vidmar in lin. svet. Knop, preglednika računov. Na predlog gg. Benkoviča in dr. Lipolda se je odbor razširil v širji slavnostni odbor in so bili izvoljeni še nekateri najstarejši člani Čitalnice, gg. dr. Sernec, dr. Medved, dr. Rosina, poštni vodja Jaka Novak, ki lahko pritegnejo še druge. Z burnim odobravanjem je bil izvoljen za častnega člana Čitalnice Nestor mariborskih Slovencev, osemdesetletnik g. dr. Pavel Turner. — Po volitvi in debatah je predaval urednik gosp. Božidar Borko o ruskem problemu in ga očrtal kot posledico velike borbe med vzhodnim in zapadnim tipom civilizacije. Tako je bil 60. občni zbor Čitalnice sestanek onih, ki se zanimajo za kulturni napredek našega mesta in hočejo v novem duhu in s pomnoženimi sredstvi nadaljevati narodno-prosvetno delo pod okriljem častitljive mariborske matice, »Slovenske Čitalnice«. — Pripomnimo, da bomo v eni prihodnjih števil objavili v posebnem

sedežu nemirno mencial tja in sem, poskušal vstati, toda energična kretnja tujčeve roke ga je spodila nazaj.

»Gospoda moja,« je rekel čudni sopotnik, »ničesar vam ne storim, ostani-te čisto mirni. Zahtevam le, da mi ta človek prizna, kdo da je.«

»Jaz sem Sandomirski,« je ječjal z bledimi ustnicami trgovski potnik.

»Jažš, Giuseppe! Ti si kardinal!«

Revolverska cev je pogledala Sandomirskega s svojim ednim črnim očesom. Četverorukov je bojazljivo skilil na tujca in šepetal:

»Saj vendar vidite, s kom imate opraviti... Recite mu, da ste kardinal! Kaj ni vseeno?«

»Ali... jaz vendar nisem kardinal!« je šepetal Sandomirski obupano.

»Zenira ga, priznati vam,« se je okrenil četverorukov laskavo k tujcu. »Toda vse kaže, da je resnično kardinal.«

»Kaj ne?« je zaklical tujec. — »Se vam li ne zdi, da ima že njegov obraz nekaj kardinalskega?«

»Resnično!« je pritrdil uslužno četverorukov. »Toda... je li vredno se zato razburjati?«

»Toda prizna naj!« je zahteval injec trmasto in se poigraval z revolverjem.

»No dobro,« je vzkrinkal Sandomirski. »Resnica, Jaz sem kardinal.«

Dalje prihodnjič.

članku par zanimivih momentov iz preteklosti Čitalnice, ki so v ozki zvezi z našim narodnim preporodom na severni meji. Čitalnici pa: Mnogo uspeha!

m Slavnostne zadušnice. Danes 30. t. m. ob 9. uri se je vršil v tuk. stolni cerkvi slovesni requiem za libero za pokojnega papeža Benedikta XV. Cerkveni slovesnosti so prisostvovali zastopniki tuk. državnih avtonomnih in vojaških oblasti, raznih društev in korporacij ter številno občinstvo.

m Odlikovanje knezoškofa dr. Napotnika. Včeraj, v nedeljo ob 10. uri 30 min. je dospel v Maribor pokrajinski namestnik Ivan Hribar v spremstvu svojega tajnika okr. glavarja dr. Senekoviča. Ob 11. uri je obiskal oblolega knezoškofa dr. Napotnika ter mu v navzočnosti ožjega kroga tuk. dostojanstvenikov izročil red Sv. Save I. razreda, s katerim je bil knezoškof nedavno odlikovan.

m Mestno koplašče bo v sredo, dne 1. febr. odprto in v četrtek radi praznika zaprto. Parna kopel ostane v sredo ves dan za moške, kadna kopelj pa vsem strankam dostopna.

m Kolporterji baje ne dobijo v raz-prodajo najnovejšega svetovnega lista »Planinski Saljivec«, ki izide pod uredništvom Planinskega Kozla dne 1. februarja t. l. Bati se je pri razpečavanju tega piramidarno-interesantnega lista hudih izgredov, pretepev, morda celo ubojev. Vsled te preteče velikanske nevarnosti se opozarja, da poskrbi mariborska podružnica S.P.D. za zadostno število rediteljev, ki bodo pazili na to, da se kupei lepo v vrsti nastavijo ter se nikdo ne da dpokupiti. — Črnogled.

m Železničarsko pevsko društvo »Drava«. III. redni občni zbor železničarskega pevskega društva »Drava«, ki se je vršil dne 20. t. l. v Narodnem domu, je bil jako dobro obiskan. Občni zbor je precej živahno potekel. Predelala in sprejela so se tudi nova društvena pravila, na podlagi katerih se društvo razširi na več odsekov. Izvoljeni je bil sledeči odbor: A. Lukačič, v. revident, predsednik; Franjo Lobnik, mizar, podpredsednik; Joško Vokač, asistent, tajnik; Franjo Kobela, kov-strugar, blagajnik; Franjo Mordeje, uradniški pripravnik; in Vidic Tone, pregledovalec računov. Pucelj Stanko, asistent; Lipovž Jože, ključavničar; Druškovič Franjo, asistent; Mencinger Tone, tapetnik; Cepič Makso, post. od-pravnik; Prater Marica in Dorič Marica, odborniki.

m Opozorjamo na današnji oglas restavracije Narodni dom o sprejemanju abonementov na hrano.

m V znamenju alkohola. V nedeljo krog 5. ure zjutraj se je šest pijancev spravilo nad plot ob železnici v bližini kolodvora ter začelo lomiti deske. Tri teh ponočnih ptičev je policija prijel, dočim so trije pravočasno zbežali. — Napravili so na plotu za 1000 K škodo, ki jo bodo morali seveda povrniti.

m Zgubil ali poneveril? Nek nastavljenec spedijske tvrdke »Orient« je sprejel v soboto 50.000 dinarjev v svrhu ocarinjenja blaga. Nastavljenec je poverjeno mu nalogo sicer izvršil, toda pri obračunu mu je manjkalo 6000 dinarjev, o katerih ne more navesti nikakih podatkov.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

»Kristal«, tovarna ogledal in brušenega stekla je otvorila v Mariboru svojo novo, moderno urejeno tovarno. Opozorjamo na oglas na zadnji strani našega lista.

Kino.

I. mariborski bioskop. V torek, sredo in četrtek se predvaja v I. mariborskem bioskopu »Glava Juareza«, pretresljiva drama v 6 činih in s predigro. »Glava Juareza« je originalno španska delo, čigar posnetki so bili narejeni v Pirenejah, je prvovrsten film z izbornimi igralci, krasnimi naravnimi slikami in pretresljivo vsebino iz leta 1844—1864. V petek začne »Favoritinja Maharadže« III. del z ljubimcem publike Gunnar Tolnacsom v glavni vlogi.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Ponedeljek 30.: Produkcija dramatične šole, Izv. Torek 31.: „Dedič velikega časa“, Ab. B.

x Javna produkcija dramatične šole Narodnega gledališča v Mariboru. Danes, v ponedeljek, dne 30. januarja, se vrši javna produkcija dramatične šole Nar. gledališča pod vodstvom gospoda Milana Skrbinka. Poleg recitacij in deklamacij, ki so se proizvajale tudi lanske leto od gojencev Skrbinkove privatne dramatične šole, je na programu prvo dejanje ene najboljših dram pokojnega Ivana Cankarja: „Kralj na Betajnovi“. Vsem, ki se zanimajo za gledališče in njega napredek, priporočamo, da posetijo danes zvečer gledališče in si ogledajo proizvajanje gojencev našega gledališča.

Iz gledališke pisarne, P. t. gg. abonentje, ki še niso poravnali svojih abonentov tako za prvo, kakor tudi za drugo polovico, naj blagovolijo to čimprej napraviti. Vplačuje se pri dnevnem gledališki blagajni v Slovenski ulici vsak dan od 9. od pol 13. in od 15. do 17. ure.

Sport.

: Sport. Izšla je druga številka s sledečo vsebino: Razpis zimskosportnih tekem za leto 1922. — Dr. D.: Sport in zdravje. — Dr. Demeter Bleiweis-Trsteniški: O nemški visoki šoli za telesne vaje. — J. G.: Razmerje glasov. — Ženski sportni klubi. — Sportne vesti. — Službene objave.

Gospodarstvo.

g Zadrugi občni zbor Slovenije in Hrvaške. Kakor znano, se je 6. nov. 1921 v St. Jurju ob J. žel. osnovala zadruga z o. z., koja ima nalogo izvažati domače proizvode, kakor jajca itd. 26. 4. m. imela je imenovana zadruga svoj prvi občni zbor. Pri živahni udeležbi trgovcev iz vseh krajev Slovenije in Hrvaške se je ustanovitev te zadruga najtopleje pozdravilo. Vsi udeleženci

so spoznali visoko vrednost te zadruga, koja ne bo samo v korist posameznim udeležencem trgovcem, nego tudi celemu narodu, kajti vsaka svojepravna oseba se ji lahko z malim ali večjim kapitalom pridruži. Dobiček tega, za Slovenijo in obmejno Hrvatsko, poleg tega najvažnejšega izvoznega predmeta, naj bo blagor splošnosti, a ne samo nekaterih srečnežev. Spoznavši moč, ki leži v zedinjenju malih, so se vendar enkrat, in sicer prvi trgovci odločili z zedinjenimi močmi in trdo voljo iti na delo, trdno korakati na poti, katera vodi do krasnega cilja, namreč tok zlata, ki izvira iz tega eksportnega predmeta, in ki se je dosedaj obilno vlivljal v žepo samo nekaterih posameznikov, odvesti tudi v žepo splošnosti. Zbor se je končal z željo, da bi se še drugi somišljeniki udeležili in spoznali, da leži v slogi moč in vspehi.

Gospodarica sveta

Velik avanturističen roman

Spisal: Karol Figdor. Prevel: R. R.

S prvim februarjem prične izhajati v „Taboru“ velik in velezanimiv roman

„Gospodarica sveta“.

„Gospodarica sveta“ je tudi filmirana drama in sicer po romanu, katerega prične objavljati sedaj „Tabor“. Film se je predvajal tudi v Mariboru in kdor ga je videl, bo gotovo z zanimanjem čital tudi roman v „Taboru“. Roman opisuje romantično zgodbo mlade Mavde Gregardove ter poveda čitatelja v spletkarsko in zvodniško Kino, ga seznaja z razmerami na Kitajskem in z zahrbitimi Kitajci, poveda ga v Afriko, v domovino divjih črncev, v Ofir, mesto prošlosti, in potem zopet v Evropo. Dejanje je tako zanimivo in napeto, pa tudi tako polno lepote, da bo, kdor bo pričel čitati ta roman, nestrpno čakal na nadaljevanje. Kdor se ni naročen na „Tabor“, naj si ga nemudoma naroči, da ne zamudi pričetka. „Tabor“ stane mesečno le 5 dinara.

Brzjavna poročila

Tudi Belgija zapušča Francijo.

Pariz, 27. jan. Kakor poroča „Chicago Tribune“, je Belgija zaprosila francosko vlado za revizijo francosko-

belgijskega defenzivnega dogovora od avgusta l. 1920. Kot razlog za to navaja list, da je Lloyd George predlagal Belgiji garancijski pakt po dizretnim pogojem, da ne sklene Belgija nobene pogodbe, ki bi se ne strinjala z angleškim dogovorom, kateri dela na vzpostavo priznane nevtralnosti Belgije. Bruselska vlada je tedaj prisiljena, da prosi za razveljavljenje aliance s Francijo, katero je osnoval maršal Foch in ki je določena v to, da Belgija v slučaju nemškega napada brani Francosko črto ob Seldi.

Mala oznanila.

Iščem stanovanje 2 sobi in kuhinjo. Nagradim dobro. Ponudbe pod št. 145 na upravo Tabora. 145

Koncipijenta išče dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru. 146

Knjigovodjo ob enem blagajnika za opekarno v Račju sprejme dr. R. Pipuš, odvetnik v Mariboru. 147

Žepne ure, precizijske in stenske popravlja najsolidneje tvrdka R. Bizjak, Maribor, Gospodarska ulica 16. 64

Listnica uredništva.

G. I. K., Murska Sobota. Vašega dopisa nam žal ni mogoče objaviti, ker je preveč nesnen. Treba je, da vsaj mi vemo, koga mislite in zakaj pravzaprav gre.

Anonimnemu dopisniku v Mariboru. Če mislite, da Vam dela anonimno pisanstvo desevne in moralne kvalitete kakor je pismo, ki ste nam ga doposlali, pisete lahko tudi dalje. Sicer Vam pa povemo, da bi ne bila prav nobena škoda, če bi nekaj ljudi Vaše sorte pomrlo od lakote, bi vsaj ne okuževali druge. Nadaljno iz veste, če bo šlo po sreči v kratkem.

Glavni urednik: Radojko Rehar. Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

„Zadružna banka v Splitu“ podružnica v Mariboru sprejme tekojo pomožno moč za knjigovodstvo

pismene ponudbe z navedbo plače in z dokazili o sposobnosti nasloviti na ravnanstvo banke. 148 2-2

Tvornica kola i industrija drvene robe d. d. Tovarna v Mariboru

Izdeluje

VOZOVE,

poljedelske v lahkem in težkem izdelovanju,

POEDINE DELE KOL,

kakor kolesa, lestve i. t. d.,

TALIGE,

ukovane in neukovane,

ROČNE VOZICKE,

vse izdelano s stroji v serijah, vsaka količina in v najkrajšem dobavnem roku.

Dopisi: TVORKOLA — MARIBOR

Poštni predal 27. 85

Abonentni pozor!

Priporoča se tudi vnanjim gostom

Na okusno domačo hrano po zmerni ceni brez vsakega nadlegovanja k pijači sprejema novo urejena restavracija Narodni dom.

(Abonentni za začetek februarja naj se pravočasno prijavijo, sicer se pa sprejemajo tudi vsaki dan). Ob sredah in sobotah domače klobase (krvave, jetrne itd.) — Izborna domača štajerska in kranjska vina.

Franja Jež, restavracija Narodni dom. 150 2-1

Vodstvo splošne bolnice v Mariboru naznaja prežalostno vest, da je gospod

dr. Stanko Ruprecht

asistent kirurškega oddelka

v soboto, dne 28. januarja 1922 ob 15. uri, po kratki, mučni bolezni, v 34. letu njegove dobe, kot žrtev svojega poklica mirno v Gospodu zaspal.

Telesni ostanki dragega pokojnika se prepeljejo 30. januarja 1922 v njegov rojstni kraj Trebnje k večnemu počitku.

Maribor, dne 28. januarja 1922.

Ocarinjenje!

Vse v to stroko spadajoče posle izvršuje točno in kulantno od trgovcev ustanovljena

„Orient“ d. d., Maribor

Telefon št. 90 Meljska c. 12 Telefon št. 90

in njena 1911

podružnica v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27.

Pristno

svinjsko mast

kakor tudi soljeno slanino oddeja samo trgovcem po najnižji dnevni ceni vsako količino

Franc Vidovič, Maribor

Cvetlična ulica št. 15. 152 8-1